

Anarhistička biblioteka
Anti-Copyright
31. 05. 2012.



Da li je anarhizam ljevičarski?

Da li je anarhizam ljevičarski?

<http://www.stocitas.org/da%20li%20je%20anarhizam%20ljevicarski.htm>

<http://anarhisticka-biblioteka.net>

Svi anarhisti žele ukidanje vlasti – to je definicija anarhizma. Počevši od Bakunjina, anarhizam je bio eksplicitno protiv države, antikapitalistički i antiautoritaran. Niti jedan anarhist ne pokušava to promjeniti. Ljevičari su, pak, dosljedno podržavali i promovirali ulogu države, imali nejasan odnos prema razvoju kapitalizma, te su zastupali održavanje hijerarhijskih odnosa. Osim toga, povijesno gledajući, oni su ili tiho ignorirali ili aktivno suzbijali pojedince ili grupe koji su tražili autonomiju i samoorganiziranje, još više slabeći svaku iskrenu solidarnost između sebe i anarhista. Zato bi na razini definicije trebalo postojati automatsko razdvajanje ljevičara i anarhista, bez obzira na to kako su stvari izgledale tijekom povijesti.

Unatoč ovim razlikama, mnogi anarhisti sebe smatraju radikalnim ljevičarima – i nastavljaju to ponavljati – zato što dijele puno istih analiza i interesa (primjerice, nenaklonost kapitalizmu, nužnost revolucije) s ljevičarima. Mnogi revolucionarni ljevičari smatrali su anarhiste svojim (naivnim) drugovima – osim u trenutku kada ljevičari osvoje moć. Tada anarhiste ili asimiliraju, uhapsu ili ubiju. Šansa da radikalni ljevičar bude protiv države može biti velika, ali to nije sigurno, kao što pokazuje bilo koja povijesna analiza.

Anarhisti – ljevičari imaju neku vrstu podaničke vjernosti prema liberalizmu, humanizmu i republikanizmu devetnaestog stoljeća i socijalnim filozofima, preferirajući široku, opću (i zbog toga krajnje nedefiniranu) kategoriju socijalizam/antikapitalizam i strategiju masovnih političkih borbi zasnovanih na savezima s drugim ljevičarima, pokazujući malo (ako uopće pokazuju) interesa za promoviranje osobne ili grupne autonomije. S ovakvim polazištem, lako mogu postati žrtve centralističkih tendencija i vođenja koje dominira ljevičarskom taktikom. Vrlo lako citiraju Bakunjina (možda i Kropotkina) i zagovaraju oblike organiziranja koji su bili prihvatljivi u vrijeme Prve Internacionale, očigledno zanemarujući ogromne promjene koje su se dogodile u svijetu u posljednjih sto godina. I onda imaju drskosti rugati se marksistima koji su ostali vezani za Marxove zastarjele teorije, kao da su anarhisti koji ne imenuju svoje stavove po drugim mrtvim osobama na taj način imuni od sličnih grešaka.

Mane i problemi marksizma — kao što je npr. ideja linearnog progresa povijesti reda koji se razvija iz kaosa, slobode koja se razvija iz ugnjetavanja, materijalnog bogatstva koje se razvija iz neimaštine, socijalizma koji se razvija iz kapitalizma, uključujući i apsolutnu vjeru u Znanost kao ideološki neutralnu potragu za čistim Znanjem, i sličnu vjeru u oslobađajuću funkciju svake tehnologije — iste su mane i problemi anarhizma Bakunjina i Kropotkina. Sve ovo kao da se ne tiče anarhista ljevičara. Oni nastavljaju promovirati cijelo stoljeće staru verziju anarhizma, potpuno nesvjesni, ili nezainteresirani za činjenicu da su filozofske i praktične greške ljevice — u vezi osobe, prirode, i odgovarajućih oblika otpora kontinuiranoj dominaciji fleksibilnog, prilagodljivog, i širećeg kapitalizma — također sadržane i u ovoj arhaičnoj formi anarhizma.

Mi, koji smo zainteresirani za promociju radikalne društvene promjene, a posebno anarhije, moramo poboljšati i formulirati uspješan (iako privremen) revolucionarni projekt oslobođenja, a ne čestitati sami sebi zato što smo nasljednici Bakunjina (i ostalih). Najbolji način za učiniti takvo što je osloboditi se povijesnog tereta, kao i ideološke i strateške prisile raznih vrsta ljevičarstva.